

לקוטי תורה • פרשת האזינו • מאמר 4

כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף

כמו נשר יעיר קנו

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/4](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/4)

1 כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף. יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו. (פסוק זה הובא בירושלמי פ"ב

[פרק ב'] דחגיגה. זח"ב [זהר חלק ב'] יתרו פ' ב' בהעלותך קנ"ד ב'. פנחס רל"ג א' רל"ח ב'. האזינו דרצ"ח ב')]

"כנשר המעורר את קנו, מרחף מעל גוזליו, פורש את כנפיו, לוקח אותו ונושא אותו על אברותיו." (פסוק זה מובא בירושלמי, חגיגה פרק ב'; זוהר, חלק ב', יתרו 80b; בהעלותך 154b; פינחס 238b, 233a; האזינו 298b).

הנה מה כתיב לעיל מיניה ימצאהו בארץ מדבר וקאי אדילעיל כי חלק הוי עמו שנש"י [שנשמות ישראל] הם חלק אלוה ממעל והחלק ההוא ימצאהו בארץ מדבר.

והנה, מה כתוב לפניו? "מצא אותו בארץ מדבר". פסוק זה מתייחס לפסוק הקודם לו: "כי חלק הוי עמו". נשמות ישראל הן "חלק אלוה ממעל", ועל אותו חלק נאמר: "מצא אותו בארץ מדבר".

כי הנה החלק הוא מבחי' הוי שהוא מהווה כל העולמות והויות והיה הוה ויהיה ויורד להתלבש בגוף שהרי החלק הוא מבחינת הוי, המהווה את כל העולמות ואת כל ההויות, והוא היה הוה ויהיה; והוא יורד להתלבש בגוף

שהוא הוה ונפסד וכשנמשך אחר הגוף ההוה ונפסד הרי שנמצא בארץ מדבר ושממה ההיפך מבחי' הוי ולכן כנשר יעיר קנו במדרגות הנשר שהוא מדת הרחמנות.

שהוא הוה ונפסד. וכאשר הנשמה נמשכת אחר הגוף, ההוה ונפסד, הרי היא נמצאת "בארץ מדבר ושממה", היפוכו של בחינת הוי. לכן נאמר "כנשר יעיר קנו": באמצעות מדרגות הנשר, שהוא מידת הרחמים.

2 והענין כי הנה במרכבת יחזקאל כתיב פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל ופני נשר לארבעתן.

ביאור העניין: במרכבה שראה יחזקאל נאמר: "פני אריה אל הימין, ופני שור מהשמאל, ופני נשר לארבעתן".

וביאור הענין שיחזקאל ראה המרכבה בזמן הגלות וגלו לבבל שכינה עמהם וכמ"ש ואני בתוך הגולה לפיכך ראה התלבשות בבחינת פני אריה פני שור כו'. כי בזמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היה גילוי שכינה במדרגה יותר עליונה.

ביאור העניין הוא שיחזקאל ראה את המרכבה בזמן הגלות — "גלו לבבל, שכינה עמהם", וכמו שכתוב: "ואני בתוך הגולה". לכן ראה התלבשות בבחינות של "פני אריה", "פני שור" וכו'. שכן בזמן שבית המקדש היה קיים, גילוי השכינה היה במדרגה נעלית יותר.

3 וכמו שהי' [שהיה] ראשית הגילוי לכל ישראל במתן תורה דכתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם פי' פנים בפנים בלי שום אמצעות והתלבשות כלל ולכן כתיב וכל

כך היה גם בגילוי הראשון לכל ישראל, במתן תורה, ככתוב: "פנים בפנים דיבר ה' עמכם". "פנים בפנים" פירושו בלי שום אמצעי או התלבשות כלל. לכן נאמר: "וכל

העם רואים את הקולו' [הקולות] רואים את הנשמע ושומעים את הנראה שהיה גילוי אלקות בלי שום התחלקות ריבוי המדרגות רק היו רואים גילוי כללות החיות ושפע אלקי ואין שום פירוד ח'ו [חס ושלום] בין ראייה לשמיעה.

העם רואים את הקולות": הם ראו את הנשמע ושמעו את הנראה. שכן היה זה גילוי אלקות בלי שום חלוקה לריבוי מדרגות; אלא הם ראו את גילוי החיות בכללותה ואת השפע האלקי, ולא היה שום פירוד, חלילה, בין ראייה לשמיעה.

משא"כ בגלות הנה גילוי השכינה הי' [היה] ליחזקאל ע"י ריבוי התחלקות המדרגות בהתלבשות פני אריה פני שור כו'.

אבל בגלות, לעומת זאת, גילוי השכינה ליחזקאל בא באמצעות חלוקה לריבוי מדרגות, בהתלבשות פני אריה, פני שור וכו'.

4 וכמו עד"מ תינוק שיכול להבין ביותר מלמדין אותו אף א' או יותר בפעם א' כפי שיכול שכלו להשכיל הדבר דומה, למשל, לילד שמסוגל להבין יותר: מלמדים אותו אפילו שיעור שלם אחד [או יותר] בבת אחת, ככל ששכלו מסוגל לקלוט.

ביחיד משא"כ מי שאין כח בשכלו להכיל כ"כ [כל כך] בפעם אחת מלמדין אותו מעט מעט פרקי פרקי כך עד"מ במ"ת [במתן תורה]

כמו דבר אחד; אבל מי ששכלו אינו מסוגל להכיל כל כך הרבה בבת אחת, מלמדים אותו מעט מעט, פרק אחר פרק. כך, למשל, היה במתן תורה.

וכן כל זמן שהי' [שהיה] בית המקדש קיים היו נש"י [נשמות ישראל] במעלה עליונה והיה כח השגתם בגילוי אלקות בכללות החיות שלא על ידי ממוצעים (ועמ"ש בד"ה אז ישיר ישראל)

וכך גם כל עוד בית המקדש עמד על תילו, נשמות ישראל היו במעלה עליונה, וכוח ההשגה שלהן את האלקות היה בגילוי החיות בכללותה, בלי ממוצעים (וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "אז ישיר ישראל").

אבל בגלות שגלו ונתלכשו בע"ש [בע"ש] הנה גם גילוי השכינה הוא ע"י ירידה בבחי' התחלקות ריבוי המדרגות והתלכשותן בבחי' פני אריה פני שור.

אבל בגלות, כשגלו והתלכשו בין שבעים השרים, גם גילוי השכינה בא באמצעות ירידה למצב של התחלקות לריבוי מדרגות, והתלכשותן בבחינת פני אריה פני שור.

פני אריה מחנה מיכאל שהם כנגד מחנה ראובן תימנה וכל הפונה למחנה ראובן וכו' כך יש כמה רבוי רכבות במחנה מיכאל שהם כמה מדרגות חלוקות זו מזו שבהם

פני אריה הם מחנה מיכאל, המקביל למחנה ראובן שבדרום, ואל כל הפונים לעבר מחנה ראובן וכו'. וכך יש רכבות רבים במחנה מיכאל, ובהם מדרגות רבות המובחנות זו מזו;

ועל ידם [שפע שפע האלקית לנשמה מדרגת אהבה שהנשמה מקבלת ע"י המלאכים כדכתיב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך על כפים ישאונך כו' פי'

ובאמצעותם השפע האלקי זורם אל הנשמה, בבחינת אהבה שהנשמה מקבלת באמצעות המלאכים, ככתוב: "כי מלאכיו יצווה לך לשמרך בכל דרכיך; על כפים [שלהם] יישאונך" וכו'. פירוש הדבר הוא:

כי מלאכיו יצווה להיות משפיע לך והם ישאונך שעל ידיהם מתנשאת ומתעלת הנשמה ע"י פני אריה במדרגת האהבה וע"י פני שור במדרגת היראה

"כי מלאכיו יצווה" להשפיע לך, "והם יישאונך", שכן באמצעותם הנשמה מתרוממת ומתעלה: באמצעות פני אריה, במדרגת האהבה, ובאמצעות פני שור, במדרגת היראה.

(ועי' ע"פ כי מלאכיו יצוה חגיגה ט"ז א' תענית י"א א' סנהדרין ק"ג א'. רבות וישלח ר"פ ע"ח וס"פ משפטים. זח"א [זהר חלק א'] י"ב א' קס"ה ב'. ח"ב [חלק ב'] מ"א ב' ח"ג [חלק ג'] רצ"ז בד ופסוק על כפים ח"א [חלק א'] כ"ז ב').

(וראו את הדיון בפסוק "כי מלאכיו יצווה": חגיגה ט"ז א'; תענית י"א א'; סנהדרין ק"ג א'; רבות, וישלח, תחילת פרק ע"ח, וסוף משפטים; זח"א י"ב א', קס"ה ב'; ח"ב מ"א ב'; ח"ג רצ"ז ב'; ובפסוק "על כפים" — ח"א כ"ז ב').

ועד"ז תקנו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] ברכות שלפני קריאת שמע יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים כו' והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים כו' שמזה מקבל האדם מדת היראה

ברוח זו תיקנו חז"ל את הברכות שלפני קריאת שמע: "יוצר משרתים, ואשר משרתיו כולם עומדים" וכו', ו"האופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים" וכו'. מכך האדם מקבל את מידת היראה.

(משא"כ מדאורייתא סגי בק"ש [בקריאת שמע] לבד היינו כמו שהיה בימי משה שנמשך האור והשפע לישראל על ידי השכינה בעצמה שלא ע"י המלאכים שהרי משה לא רצה בשליחות מלאך כמ"ש אם אין פניך הולכים כו')

(ואילו מצד דין תורה די בקריאת שמע לבדה. כלומר, כפי שהיה בימי משה, כאשר האור והשפע נמשכו לישראל באמצעות השכינה עצמה, ולא באמצעות המלאכים — שהרי משה לא רצה בשליחותו של מלאך, כפי שנאמר: "אם אין פניך הולכים" וכו').

ולכן גם בבחי' עבודה לא היו צריכים לקבל אהוי"ר [אהבה ויראה] על ידי המלאכים. אבל אח"כ כיון שהוצרכו לקבל ע"י פני אריה פני שור ואפי" [ואפילו] ביהושע אמר לו המלאך עתה באתי ע"כ גם בעבודה לבא לבחי'

ולכן גם בעבודת ה' לא היה צורך לקבל אהבה ויראה באמצעות המלאכים. אך לאחר מכן, משהוצרכו לקבל באמצעות פני אריה ופני שור — ואף בימי יהושע אמר לו המלאך: "עתה באתי" — לכן גם בעבודת ה', כדי להגיע לבחינת

אחד ואהבת בק"ש [בקריאת שמע] הוא ע"י שתיים לפניה ששם נאמר מענין המלאכים איך שעומדים ביראה. ועי"ז נמשך להאדם ג"כ אהוי"ר [אהבה ויראה] ועמ"ש בד"ה כי תצא וסד"ה ואריה כבקר יאכל תבן):

"אחד" ו"ואהבת" שבקריאת שמע באים באמצעות שתי הברכות שלפניה, שבהן מדובר על המלאכים ועל כך שהם עומדים ביראה. ובאמצעות זאת נמשכות גם לאדם אהבה ויראה. ועי"ן כמה שכתוב כמאמר המתחיל "כי תצא" ובסוף המאמר המתחיל "ואריה כבקר יאכל תבן").

5 ב וזהו ענין הסולם שראה יעקב והנה סולם מוצב ארצה דקאי על כנס"י [כנסת ישראל] (וע' זח"ג [זהר חלק ג])

י"ז א' קכ"ג ב' כללות נש"י [נשמות ישראל] שמוצב ארצה בגוף הגשמי וראשו מגיע השמימה

2. וזהו עניינה של הסולם שראה יעקב: "והנה סולם מוצב ארצה" — הוא רומז לכנסת ישראל (ראו זוהר, חלק ג, 17a, 123b), כלומר לכללות נשמות ישראל, שהן "מוצב ארצה" בגוף הגשמי, ו"ראשו מגיע השמימה",

כי ישראל עלו במחשבה כו' שבשרש נשמותיהם הם למעלה יותר מהמלאכים אף על פי שלמטה מקבלים מהם

שכן "ישראל עלו במחשבה" וכו': בשורש נשמותיהם הם גבוהים מן המלאכים, אף שלמטה הם מקבלים מהם.

כי חיות המלאכים הם מרוח פיו ית' משא"כ ישראל עלו כו וכמו שמצינו שבזמן ישע"י [ישעיה] כתי' [כתיב] קדוש קדוש הוי' צבאות מלא כל הארץ כבודו (שם ס"י ו')

שהרי חיותם של המלאכים היא מ"רוח פיו" יתברך, ואילו ישראל "עלו" וכו'. וכך אנו מוצאים שבימי ישעיהו נאמר: "קדוש, קדוש, [קדוש] הוי' צבאות, מלא כל הארץ כבודו" (שם, פרק ו).

פ"י שלהיות קדושתו ית' נמשך מקדש העליון למטה להיותן מלא כל הארץ כבודו והוא ע"י בחי' ירידת השתלשלות ג' פעמים קדוש להיות הוי' צבאות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו].

כלומר, כדי שקדושתו יתברך תימשך מן הקודש העליון למטה, עד ש"מלא כל הארץ כבודו", הדבר נעשה באמצעות בחינת הירידה של ההשתלשלות — שלוש פעמים "קדוש" — עד שנעשה "הוי' צבאות, מלא כל הארץ כבודו".

דהיינו ע"י התלבשות המלאכים שהם נק' צבאות (ועמ"ש בפ' בא בד"ה בעצם היום הזה כו') ואזי מלא כל הארץ כבודו שמקבלים מהם ישראל למטה.

כלומר, באמצעות התלבשותו במלאכים, הנקראים "צבאות" (ראו מה שנכתב בפרשת בא, בדיבור המתחיל "בעצם היום הזה" וכו'); ואז "מלא כל הארץ כבודו" — את הכבוד הזה מקבלים ישראל שלמטה מהם.

אבל למעלה בשרש נשמותיהם כתיב קדש ישראל לה' שהם מבחי' קדש העליון עצמו (ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי הסלע ובד"ה קדש ישראל כו' בפ' פנחס)

אבל למעלה, בשורש נשמותיהם, נאמר: "קודש ישראל להוי'", שכן הם מבחינת הקודש העליון עצמו (וראו מה שנכתב בדיבור המתחיל "יונתי בחגוי הסלע" ובדיבור המתחיל "קודש ישראל" וכו' בפרשת פינחס).

ולא מבחינת קדוש שהוא בחי' המשכת קדושתו למטה בירידת המדרגות וזהו וראשו מגיע השמימה. ועי"ז

ולא מבחינת "קדוש", שהיא המשכת קדושתו למטה בירידת המדרגות. וזהו "וראשו מגיע השמימה". ועל ידי כך

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו עולים פ"י שהם מתעלים ע"י ישראל כמ"ש אכלתי יערי עם דבשי.

"והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו". "עולים" פירושו שהם מתעלים על ידי ישראל, ככתוב: "אכלתי יערי עם דבשי".

יערי הם המלאכים כמ"ש במ"א שע"י מסירת נפש בק"ש [בקריאת שמע] באחד ואהבת ככל לבכך וככל נפשך דהיינו בבחי' אליך ה' נפשי אשא הנה הנשמה עולה למקור חוצבה.

"חלת הדבש שלי" היא המלאכים, כפי שמבואר במקום אחר: באמצעות מסירות נפש בקריאת שמע, ב"אחד" וב"ואהבת ככל לבכך וככל נפשך" — כלומר, בבחינת "אליך ה' נפשי אשא" — הנשמה עולה למקור שממנו נחצבה.

6 וכמאמר ואתה נפחתה בי כו' ואתה עתיד ליטלה ממני כו'. דהיינו למקורה למקום שנפחתה בי והרי בשרשה הגבה למעלה יותר מהמלאכים והמלאכי [והמלאכים] מתעלים ג"כ ע"י

כמו שנאמר: "ואתה נפחתה בי" וכו', "ואתה עתיד ליטלה ממני" וכו' — כלומר, היא חוזרת למקורה, למקום שממנו נפחה בי. ושורשה נעלה, גבוה מהמלאכים; וגם המלאכים מתעלים באמצעותה.

כי מאחר שמהם קבלה אהבתם ויראתם להעלות לה' אחד לאהבה ככל נפשך יהי' [יהיה] גם הם עולים ונכללים בבחי' יחוד העליון ב"ה ולאשתאבא בגופא דמלכא

מאחר שקיבלה מהם את אהבתם ואת יראתם, כדי להתעלות אל הוי' אחד ולאהוב "ככל נפשך", גם הם יתעלו ויכללו בבחינת היחוד העליון, ברוך הוא, ו"להשתאב בגופא דמלכא".

(ועמ"ש בפ' וישב בד" ונתתי לך מהלכים בין העומדים וממש"ש [וממה שכתוב שם] ונמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה כו' ע"ש מזה יובן פי' עולים ויורדים כו' שהם ב' בחי' הילוך הנזכר שם).

(ראו מה שנכתב בפרשת וישב, בדיבור המתחיל "ונתתי לך מהלכים בין העומדים", וכן את מה שנכתב שם: "נמצא שהשפעת המלאכים מישראל היא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה" וכו'; עיינו שם. מכאן יובן פירוש "עולים ויורדים" וכו': אלו הן שתי בחינות ההילוך שהוזכרו שם).

והנה כתיב עולים ויורדים עולים תרי והיינו פני ארי' [אריה] ופני שור ויורדים הוא בחי' נשר כי נשר הוא מלשון נושר

והנה כתוב "עולים ויורדים": "עולים" הם שניים, כלומר פני אריה ופני שור; ו"יורדים" הם בחינת נשר, כי המילה "נשר" קשורה למילה "נושר",

דהיינו דבר שנפל למטה והוא הוא בחי' הרחמנות על ניצוץ אלקות שהרחמנות אינה על גופו ונפשו הבהמית אלא כמ"ש וישוב אל ה' וירחמהו

כלומר, דבר שנפל למטה. וזוהי בחינת הרחמים על ניצוץ אלקות; שכן הרחמים אינם על גופו ועל נפשו הבהמית, אלא כפי שנאמר: "וישוב אל ה' וירחמהו",

דהיינו על ניצוץ אלקות שנפל מאיגרא רמה כו' בהתלבשו' בגוף הגשמי בעוה"ז שמחמת זה נמשך אחר חומריות הגוף ולכן אומרים מחל לנו כי פשענו כי

כלומר, על ניצוץ האלקות שנפל "מאיגרא רמה" וכו', כשהוא מתלבש בגוף הגשמי בעולם הזה, ומשום כך נמשך אחר חומריות הגוף. לכן אומרים: "מחל לנו כי פשענו". כי

הנה כתיב ויניחחו בגי'ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה שצריך שמירה לגי'ע [לגן עדן] הוא בחי' גילוי אלקות שמתגלה בנפשו (עמ"ש בד"ה כי תשמע בקול בפי' ראה)

הנה כתוב: "ויניחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה". גן עדן זקוק לשמירה, והוא גילוי אלקות המתגלה בנפשו של האדם (ראו מה שנכתב בדיבור המתחיל "כי תשמע בקול" בפרשת ראה).

ועי' ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנהין מ זיו השכינה ושכר מצוה הוא המצוה בעצמה

ועל כך אמרו חז"ל: "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". ושכר מצוה הוא המצוה עצמה,

כי המצות הן הן המשכות גילוי אלקות על נפשו במצות שמקבל עליו עול מלכות שמים כך שכן המצוות עצמן הן המשכה של גילוי אלקות על הנפש. וכשם שבקיום המצוות הוא מקבל עליו את עול מלכות שמים, כך

יהיה שכרו בגי'ע [בגן עדן] להיות נהנה ומתענג על גילוי ה' משא"כ מי שעושה מצות אנשים מלומדה אע"פ [אף על פי] שהוא סור מרע ועשה טוב ובודאי יהיה שכרו בגי'ע [בגן עדן].

יהיה שכרו בגן עדן: ליהנות ולהתענג על גילוי ה'. לא כן מי שמקיים מצוות כ"מצוות אנשים מלומדה": אף שהוא "סור מרע ועשה טוב", ושכרו בודאי יהיה בגן עדן,

אך אין זה גילוי אלקות ממש שדייקא צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ממש (עמ"ש מענין זיו השכינה בעוה"ב [בעולם הבא] בד"ה להבין ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בפי' חיי שרה ועמ"ש ע"פ במדבר סיני כו')

אך אין זה גילוי ממשי של אלקות. שכן דווקא הצדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ממש (ראו מה שנכתב על זיו השכינה בעולם הבא במאמר המתחיל "להבין ענין מה שאמרו רז"ל", בפרשת חיי שרה, וכן מה שנכתב על הפסוק "במדבר סיני" וכו').

דהיינו הממשיכים גילוי אלקות על נפשם שכוונתם שישרה ויתגלה אור א"ס בהמשכת מצותיו שכל המצות הן מצות המלך וע"י קיום המצות ממשיכים מ"ש שיתגלה בנפשם והם שנעשים בחי מרכבה להשראת קדושתו ית'

כלומר, אלה שממשיכים גילוי אלקות על נפשם, וכוונתם היא שאור אין סוף ישרה ויתגלה באמצעות המשכת מצותיו; שהרי כל המצוות הן ציווי המלך, ובאמצעות קיום המצוות הם ממשיכים את מלכות שמים, כדי שתתגלה בנפשם. והם שנעשים בבחינת מרכבה להשראת קדושתו יתברך,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו והנה זלעז"ז [זה לעומת זה] עשה אלקים כדכתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי פי' כי כשאין דרכיכם דרכי גם מחשבותי לא מחשבותיכם כי

כמאמר "אשר קדשנו במצוותיו". והנה, "זה לעומת זה עשה אלקים", ככתוב: "כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי". פירוש הדבר: כשדרכיכם אינן דרכי, גם מחשבותי אינן מחשבותיכם. כי

הנה כשדרכיכם דרכי הם ממשיכים להיות מחשבותי מחשבותיכם. משא"כ בהיפך בהמשכת מחשבות אחרים שמצד הקליפה וסט"א [וסטרא אחרא].

כאשר דרכיכם הן דרכי, אתם ממשיכים [מצב שבו] מחשבותי הן מחשבותיכם. לא כן להפך, כאשר נמשכות מחשבות של "אחרים", שמקורן בצד הקליפה והסטרא אחרא.

7 והנה כל איש ישראל יש בו ניצוץ אלקות שלפעמים ועתים מזומנים מעורר את האהבה כל חד לפום שיעורא דילי [דיליה] ואח"כ נופל כו הנה בנפילה זו נאבד ונשקע גם ניצוץ שבנפשו וממנו יונקים הקליפות וסט"א [וסטרא אחרא].

והנה, בכל יהודי יש ניצוץ אלוקי, שלעתים, בזמנים שנקבעו לכך, מעורר אהבה, "כל אחד לפי מידתו"; ולאחר מכן הוא נופל וכו'. בנפילה זו גם הניצוץ שבנפשו אובד ושוקע, והקליפות והסטרא אחרא יונקות ממנו.

8 וזהו כי פשענו כי פשיעה נזכר בתורה בענין שומרים שהשומר חנם חייב על הפשיעה שניצוץ אלקות צריך שמירה שלא יאבד ואחר ימצאנה והשמירה הוא כדאיתא בספרים שמור זה משנה.

זהו [פירוש] "כי פשענו": פשיעה נזכרת בתורה בהקשר של שומרים, [כאשר] שומר חנם חייב על פשיעה. ניצוץ אלוקות זקוק לשמירה, כדי שלא יאבד ואחר ימצא אותו. והשמירה היא, כפי שמוכח בספרים: "שמור — זו משנה".

דהיינו כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] וירא אלקים כי טוב לגנוז והיכן גנוז בתורה דהיינו כשמתגלה אור האהבה בנפש האדם צריך לשמור שלא יפול הנופל ממנו והשמירה הוא ע"י עסק התורה שע"י עסק התורה היא מתקיימת כו'

כלומר, כדברי חז"ל: "וירא אלקים כי טוב" — לגנוז; והיכן גנוז? בתורה. כלומר, כאשר אור האהבה מתגלה בנפש האדם, עליו לשמור עליו, כדי ש"הנופל" לא ייפול ממנו; והשמירה היא באמצעות עיסוק בתורה, שעל ידו היא מתקיימת וכו',

כמ"ש במ"א (וע' מזה בד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' תשמרו להקריב כו' בפ' פנחס) משא"כ כשאנו שומר הרי הוא פושע בניצוץ אלקות אשר יאבד ממנו וימצאנו אחר.

כפי שמבואר במקום אחר (וראו על כך במאמר המתחיל "צו את בני ישראל" וכו', "תשמרו להקריב" וכו', בפרשת פינחס). אבל כאשר אינו שומר [עליו], הוא פושע בניצוץ האלקות, שאובד ממנו ואחר מוצא אותו.

וזהו בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי. פירוש שאני גדלתי ורוממתי מקור חוצבם של נשמתם שישאל עלו במחשבה והם פשעו בי ממש דהיינו הניצוץ אלקות שבהם.

זהו [פירוש] "בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי". כלומר, אני גדלתי ורוממתי את המקור שממנו נחצבו נשמותיהם, שכן "ישראל עלו במחשבה"; והם "פשעו בי" — התרשלו כלפי ממש, כלומר כלפי ניצוץ האלקות שבתוכם.

והתיקון לזה הוא מחל לנו מחילה הוא ענין גילוי רצון שכשהאדם ברוגז על חבירו מסלק רצונו ממנו וכשחוזר ונתפייס הרי חוזר להיות גילוי רצון אליו.

התיקון לכך הוא "מחל לנו". מחילה היא גילוי של רצון: כאשר אדם כועס על חברו, הוא מסלק ממנו את רצונו; וכאשר הוא מתפייס, רצונו מתגלה אליו שוב.

והנה הגילוי רצון זה הוא ע"י אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחי" מי אל כמוך נושע עון ועובר על פשע שאין הפשע והפשיעה תופס מקום

גילוי רצון זה בא באמצעות אתערותא דלעילא, מבחינת "מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע" — דרגה שבה אין לפשע ולפשיעה מקום

(וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] קל"ג א'. ח"א [חלק א'] ר"ו ב' ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך) (וראו זוהר, חלק ג, קל"ג ע"א; חלק א, ר"ו ע"ב; וכן את המבואר על כך גם במאמר המתחיל "להבין פירוש הפסוק מי אל כמוך"),

כי אם צדקת מה תתן לו והמשכת גילוי רצון זה הוא ע"י אתערותא דלתתא בחי' תשובה מעומקא דליבא כמ"ש מ מעמקים קראתיך ה' וע"י בחי' עומק זה מעוררים למעלה בחי' עומק העליון עומקא דכולא

כי "אם צדקת מה תיתן לו". והמשכת גילוי רצון זה נעשית באמצעות אתערותא דלתתא — בחינת תשובה מעומק הלב, כפי שנאמר: "מעמקים קראתיך ה'". ובאמצעות בחינת עומק זו מעוררים למעלה את בחינת העומק העליון, "עומקא דכולא",

שהוא למעלה מעלה מן ההשתלשלות שע"י שחזור ומתגלה הרצון העליון שלמעלה מן ההשתלשלות הרי שם אין הפשע תופס מקום כלל ואם צדקת כו'

שהוא למעלה, למעלה, מן ההשתלשלות. כאשר הרצון העליון, שלמעלה מן ההשתלשלות, מתגלה שוב, אין לפשע מקום כלל, ו"אם צדקת" וכו'.

וע"י בחי' תשובה הנ"ל הוא חוזר ומוציא את הניצוץ אלקות מהקליפה וס"א [וסטרא אחרא] שינקו וקבלו חיות ממנו שיעלה למקורו ושרשו ע"י עקירת הרצון בעומקא דליבא ואזי נתקיים מ"ש חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו אל (באיוב ס"י כ')

ובאמצעות בחינת התשובה האמורה הוא מוציא שוב את ניצוץ האלקות מתוך הקליפה והסטרא אחרא, שינקו ממנו וקיבלו ממנו חיות, כדי שיעלה למקורו ולשרשו. הדבר נעשה על ידי עקירת הרצון בעומק הלב. ואז מתקיים הכתוב: "חיל בלע ויקיאנו, ומבטנו יורישנו אל" (איוב, פרק כ').

(פי' שע"י הגילוי מבחי' יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שע"י נאמ' [נאמר] מי אל כמוך וכן ביג"מ [בי"ג מדות] שבתורה כתיב אל רחום וחנון כו' ע"י נמשך להיות ומבטנו יורישנו אל. ועמ"ש בד"ה כי תצא גבי ושבית שבי ובביאור ע"פ כי המצוה הזאת)

(כלומר, על ידי הגילוי מבחינת י"ג מידות הרחמים, שעליהן נאמר "מי אל כמוך", וכך גם בי"ג המידות שבתורה נאמר "אל רחום וחנון" וכו' — על ידי כך נמשך ש"מבטנו יורישנו אל". ראו גם את הכתוב במאמר המתחיל "כי תצא", בעניין "ושבית שבי", ובביאור על הפסוק "כי המצוה הזאת".)

והנה בחי' גילטוי רצון זה הוא מתגלה בעשרת ימי תשובה ע"י בחינת ממעמקים ולכן כתיב דרשו ה' בהמצאו.

והנה, גילוי הרצון הזה מתגלה בעשרת ימי תשובה באמצעות בחינת "מעמקים". לכן נאמר: "דרשו ה' בהימצאו".

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בהמצאו אלו עשיית [עשרת ימי תשובה]. פיי שבחי ניצוץ אלקות הנאבד בפשיעת השמירה חוזר ונמצא להיות עולה למקורו.

וחז"ל אמרו: "בהימצאו — אלו עשרת ימי תשובה". כלומר, ניצוץ האלקות שאבד בשל התרשלות בשמירה נמצא שוב, כדי שיעלה למקורו.

(וזהו ג"כ ענין ימצאהו בארץ מדבר כו' ימצאהו דייקא שימצא האבידה ועמ"ש בד"ה אני לדודי בענין ובקשתם משם כו' ומצאת כו')

(וזהו גם ענין "ימצאהו בארץ מדבר" כו' — דווקא "ימצאהו", כלומר, שימצא את האבדה. ראו גם את הכתוב במאמר המתחיל "אני לדודי", בענין "ובקשתם משם" כו', "ומצאת" כו').

ואזי קראהו להמשיך שיתגלה בנפשו בהיותו קרוב שעתה קרוב הדבר מאד בהיותו חיל בלע ויקיאנו (וע"ד מ"ש ויאמר ה' לדג ויקא את יונה):

ואז "קראהו" — כדי להמשיך [אותו], כך שיתגלה בנפשו של האדם, "בהיותו קרוב"; שהרי עכשיו "קרוב הדבר מאד", כאשר "חיל בלע ויקיאנו" (בדומה לכתוב: "ויאמר הוי' לדג ויקא את יונה").

9 ג וזהו כנשר יעיר שע"י בחי רחמנות מן הנשר ונפל הנה ע"ז כתיב דרך הנשר בשמים שמגביה למעלה עד רום המעלות ומתעלה בעילוי אחר עילוי

3. זהו [פירוש] "כנשר יעיר": באמצעות בחינת הרחמים [המתעוררת] כלפי מי שנשר ונפל. על כך נאמר "דרך הנשר בשמים", שכן הוא ממריא מעלה, עד לרום המעלות, ומתעלה מעליה לעליה.

(ועמ"ש בפיי וענין שמים בד"ה כי המצוה הזאת גבי לא בשמים היא כו' ע"ש איך דבחי שמים שייך למצות תשובה ועד"ז י"ל [יש לומר] פיי דרך הנשר בשמים ובזהר)

(ועיינו במה שנכתב על פירוש ועל משמעותו של "שמים" במאמר הפותח במילים "כי המצוה הזאת", בענין "לא בשמים היא" כו'; ראו שם כיצד בחינת "שמים" קשורה למצוות התשובה; ובדרך זו אפשר להסביר את "דרך הנשר בשמים". ובזהר

(פ' יתרו ד"פ ע"ב) פיי דשמים היינו תפארת דאצילות ועמ"ש לקמן ומתחלה יעיר קנו שאינו

(פרשת יתרו, דף פ ע"ב) מבואר ש"שמים" הם תפארת דאצילות; ועיינו במה שייכתב להלן). תחילה, "יעיר קנו" — אין זה אלא

אלא שמעורר בלבד נוגע ואינו נוגע בבחי' מטי ולא מטי דהיינו שיתגלה על נפשו אלקות ונגעה עד הנפש.

אלא התעוררות בלבד, בבחינת נוגע ואינו נוגע, בדוגמת "מטי ולא מטי": כלומר, אלקות מתגלה על נפשו, ונוגעת עד הנפש.

אך אינו נוגע לגמרי להיות נכנס תוך תוכו (עמ"ש בד"ה עיני כל בפי' מטות) ולהיות כל עצמות תאמרנה ה' מי כמוך ואח"כ על גוזליו ירחף שמלביש את הנפש ומקיפו מכל צד רק שאינו

אבל אין היא נוגעת לגמרי, עד כדי כניסה לפנימיותו (עיינו במה שנכתב במאמר הפותח במילים "עיני כל", בפרשת מטות), כך ש"כל עצמות תאמרנה: ה', מי כמוך?" לאחר מכן בא "על גוזליו ירחף": היא מלבישה את הנפש ומקיפה אותה מכל צד, אלא שעדיין אין זה

אלא בבחי' גוזליו שהם קטנים שאין להם גדפין דהיינו ענין גילוי בחינה זו בכל פסוקי דזמרה עד ק"ש [קריאת שמע].

אלא בבחינת "גוזליו", שהם קטנים ואין להם כנפיים. זוהי התגלות בחינה זו לאורך כל פסוקי דזמרה, עד קריאת שמע.

10 וזהו ענין התעוררות רחמים שבכרכות שלפני ק"ש [קריאת שמע] ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' אבינו אב הרחמן כו' שהוא ענין כנשר כו'

זהו ענין התעוררות הרחמים שבכרכות שלפני קריאת שמע: "ברחמיך הרבים רחם עלינו" וכו', "אבינו אב הרחמן" וכו' — וזהו [ענין] "כנשר" וכו',

על גוזליו ירחף כו' משא"כ בק"ש [בקריאת שמע] ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד ואהבת בכל נפשך הוא ענין התגלות בחי' תשובה ממעמקים שע"ז ישארו על אברתו על דייקא

"על גוזליו ירחף" וכו'. לעומת זאת, בקריאת שמע, באמצעות מסירות נפש שב"אחד" וב"ואהבת... בכל נפשך", מתגלה בחינת תשובה "ממעמקים", ועל ידי כך "ישארו על אברתו" — "על" דווקא.

כי אברתו הוא בחי' אברין דמלכא שהם המצות שהם המשכות רצון העליון המלוכש בעוה"ז הגשמי כמוט ציצית של צמר

כי "אברתו" היא בחינת "אברין דמלכא", שהם המצוות, הממשיכות את הרצון העליון כפי שהוא מתלבש בעולם הזה הגשמי, כגון פתיל ציצית מצמר.

אבל ע"י תשובה עילאה מעורר רצון העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות שעל זה ארז"ל
[אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבעלי תשובה כו'

אבל באמצעות תשובה עילאה מעוררים את הרצון העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות, ועל כך אמרו
חז"ל: "כמקום שבעלי תשובה..." וכי.

(ועמ"ש מענין ק"ש [קריאת שמע] סד"ה מזמור שיר חנוכת הבית. ולשון על גוזליו א"ש [אתי שפיר] על בעלי
תשובה דוקא כי הנה גוזל פי' בב"ר [בבראשית רבה])

(ראו מה שכתוב בענין קריאת שמע בסוף המאמר המתחיל "מזמור שיר חנוכת הבית"). והלשון "על גוזליו"
מתאימה היטב דווקא לבעלי תשובה, שכן "גוזל" מתפרש בבראשית רבה

(פי' לך פמ"ד) ג"כ לשון גזלן והחוטא נקרא גוזל אביו ואמו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (רפ"ו
דברכות) אך ע"י התשובה אתהפכא חשוכא לנהורא וזדונות נעשו כזכיות.

(פרשה לך, פרק מ"ד) גם במשמעות של גזלן; והחוטא נקרא "גוזל אביו ואמו", כפי שאמרו חז"ל (תחילת פרק ו'
בברכות). אך באמצעות התשובה "החושך נהפך לאור", והזדונות נעשים כזכיות.

לכן מבחי' גוזל אביו ומו נעשה בחי' כנשר כו' על גוזליו ירחף כו' והיינו להיות ישאהו על אברתו.

לכן, מבחינת "גוזל אביו ואמו" נעשית בחינת "כנשר" וכי, "על גוזליו ירחף" וכי — וזהו כדי "ישאהו על אברתו".

ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר בענין כי רצון העליון יש לו שני בחינות כו' ע"ש דמשם יובן יותר פי'
על אברתו.

וראו מה שכתוב במאמר המתחיל "תקעו בחדש שופר" בענין שיש לרצון העליון שתי בחינות וכי; עיינו שם, כי
משם יובן היטב יותר פירוש "על אברתו".

וברע"מ [וברעיא מהימנא] פי' פנחס (דרל"ח ע"ב) פי' ישאהו ע"ד ישא ה' פניו כו' ועמ"ש בפ"י ישא בפ' נשא
סד"ה כה תברכו לפיכך נאמר מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע כו'.

וברע"א מהימנא, פרשת פינחס (רל"ח ע"ב), מפרש "ישאהו" במשמעות של "ישא ה' פניו" וכי (וראו מה שנכתב
על פירוש "ישא" בפרשת נשא, בסוף המאמר המתחיל "כה תברכו"). לכן נאמר: "מי אל כמוך נושא עון ועובר על
פשע" וכי.

תתן אמת ליעקב חסד לאברהם כו' שהוא הוא הנותן אמת וחסד שלו כו' ואזי ה' בדד ינחנו כו' בחי' הוי'
הוא בחי' צמצום והתפשטות המשכה כו'

"תיתן אמת ליעקב, חסד לאברהם" וכו' — שכן הוא עצמו נותן את האמת והחסד שלו וכו'. ואז נאמר: "ה' בדד ינחנו" וכו'. בחינת הוי' היא בחינת צמצום והתפשטות של המשכה וכו',

שהיא בחי' סדר המשכות והשתלשלות העולמות משא"ד בדד הוא בחי' לבדו כמו קודם שנברא העולם
דהיינו בחי' לפני הוי' תטהרו שביום הכפורים

שהיא בחינת סדר ההמשכות והשתלשלות העולמות; ואילו "בדד" הוא בחינת "לבדו", כפי שהיה לפני שנברא
העולם — כלומר, בחינת "לפני ה' תטהרו" של יום הכיפורים.

(ועי"ל [ועוד יש לומר] בפי' כנשר יעיר כו' דהנה מבואר למעלה שבמ"ת [שבמתן תורה] וכן כל זמן שהיה
בהמ"ק [בית המקדש] קיים היה גילוי אלקות מבחי' כללות החיות שלמעלה מבחי' המלאכים פני ארי'
[אריה] כו' בפני נשר כו'.

(אפשר להוסיף ולפרש את "כנשר יעיר" וכו'. שהרי הוסבר לעיל שבמתן תורה, וכן כל עוד עמד בית המקדש,
התגלתה אלקות מבחינת החיות בכללותה, שלמעלה מבחינת המלאכים — פני אריה וכו' בפני נשר וכו'.

וא"כ מובן דבחי' גילוי גי"מ [גי' מדות] הרחמים זהו ודאי בחי' רחמים גדולים שלמעלה מעלה הרבה
מבחי' ומדרגת דבחי' פני נשר. ועמ"ש בד"ה ש"ה [שיר המעלות] ממעמקים בענין שיש ב' בחי' רחמנות אב
הרחמן ואב הרחמים כו'

אם כן, מובן שגילוי גי"מ מידות הרחמים הוא בוודאי בחינת רחמים גדולים, שלמעלה לאין ערוך מבחינת ומדרגת פני
הנשר. וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "שיר המעלות ממעמקים", בעניין שתי בחינות של רחמים: "אב הרחמן"
ו"אב הרחמים" וכו'.

ע"ש וא"כ יש לומר הפי' כך כנשר יעיר קנו כו' שזהו משל דכמו שנמשך בחי' רחמים ע"י בחי' פני נשר
שבמרכבה על ירידת הנשמה בגוף הגשמי ונה"ב [ונפש הבהמית] וכמ"ש ביצ"מ [ביציאת מצרים] ואשא אתכם
על כנפי נשרים כו'

עיינו שם. אם כן, אפשר לומר שפירוש הדברים הוא כך: "כנשר יעיר קנו" וכו' הוא משל. כשם שהרחמים נמשכים
באמצעות בחינת פני הנשר שבמרכבה אל ירידת הנשמה בגוף הגשמי ובנפש הבהמית — כפי שנאמר על יציאת
מצרים: "ואשא אתכם על כנפי נשרים" וכו' —

כמו כן ויתר מכן לאין קץ מה שעייז אח"כ הוי בדד ינחנו היינו גילוי רחמים גדולים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שעייז בדד ינחנו דהיינו בעצמות אור א"ס ממש וכמאמר והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

כך גם, ולאין ערוך יותר מכך, הוא מה שמתרחש לאחר מכן באמצעות זה: "ה' בדד ינחנו" — כלומר, גילוי רחמים גדולים, י"ג מידות הרחמים, המתגלות ביום הכיפורים, שבאמצעות "בדד ינחנו", כלומר, בתוך עצמות אור אין סוף ממש, כלשון התפילה: "והחזירנו בתשובה שלמה לפניך".

ולפי' [ולפי זה] פי' ישארו על אברתו דגבי נשר יעיר קאי על מצות עשה דייקא כי גבי מ"ע [מצות עשה] ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על מ"ע [מצות עשה] ושב לא זו משם עד שמוחלין לו וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] ע"ז ליוהכ"פ [ליום הכפורים] דייקא.

לפי זה, פירוש "ישארו על אברתו" שבפסוק "כנשר יעיר" מתייחס דווקא למצוות עשה. שכן לגבי מצוות עשה אמרו חז"ל: "עבר אדם על מצוות עשה ושב, אינו זו משם עד שמוחלין לו"; ולשם כך אין צורך דווקא ביום הכיפורים.

וזהו על אברתו דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא וזהו ע"י כנשר יעיר כו'. אכן ע"י יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים] עם התשובה נתקן ונמחל אפילו הפשעים דל"ת [דלא תעשה] שהל"ת [שהלא תעשה] הן למעלה ממ"ע [ממצות עשה] דמ"ע [דמצות עשה] תלויין בו"ה דשם הוי ול"ת [ולא תעשה] תלויין ב"ה

זהו "על אברתו": שהרי "רמ"ח מצוות הן רמ"ח איברים של המלך", והדבר נעשה באמצעות "כנשר יעיר" וכו'. אולם באמצעות י"ג מידות הרחמים המתגלות ביום הכיפורים, יחד עם התשובה, מתוקנים ונמחלים גם העבירות על מצוות לא תעשה; שכן מצוות לא תעשה נעלות ממצוות עשה, משום שמצוות עשה תלויות בו' ובה' של שם הוי, ומצוות לא תעשה תלויות ב" ובה'.

אך ע"י שביוהכ"פ [שביום הכפורים] הוא בחי' לפני הוי' תטהרו למעלה גם מבחי' י"ה וזהו בדד ינחנו כו'. לכן נתקן גם הפגמים והעוונות והפשעים דל"ת [דלא תעשה] ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימוש.

אך מכיוון שיום הכיפורים הוא בחינת "לפני הוי' תטהרו", למעלה אפילו מבחינת י"ה — וזהו "בדד ינחנו" וכו' — לכן מתוקנים גם הפגמים, העוונות והעבירות על מצוות לא תעשה. ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "כי ההרים ימוש".

גם י"ל [יש לומר] דכנשר יעיר זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שמתגלים בחדש אלול לפמ"ש [לפי מה שכתוב] בזהר הרקיע ר"פ בראשית דתליסר עלין דשושנה הם י"ב בקר דבריאה והים עליהם כו' ע"ש והוי' בדד ינחנו זהו ענין יג"מ [י"ג מדות] הרחמים המתגלים ביוהכ"פ [ביום הכפורים].

אפשר לומר גם ש"כנשר יעיר" הוא עניין י"ג מידות הרחמים המתגלות בחודש אלול, לפי מה שנכתב בזהר הרקיע, בתחילת בראשית, ששלושה עשר עלי השושנה הם שנים עשר בקר של בריאה, "והים עליהם" וכו'; עיינו שם. ו"הוי' בדד ינחנו" הוא עניין י"ג מידות הרחמים המתגלות ביום הכיפורים.

ועיין מענין בדד ינחנו ברבות פ' בלק גבי הן עם לבדד ישכון (זח"א [זהר חלק א] כ"ו א'. ח"ג [חלק ג'] קכ"ד ב'. ר"י [רבינו יצחק] ב' רצ"ח ב' ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ האזינו).

ועיינו בעניין "בדד ינחנו" במדרש רבה, פרשת בלק, על הפסוק "הן עם לבדד ישכון". (זוהר, חלק א, כו ע"א; חלק ג, קכד ע"ב, רי ע"ב, רחצ ע"ב; ובליקוטי תורה של האריז"ל, סוף פרשת האזינו).

ובעה"מ [ובעל המחבר] סוף שער ג' ובשער ששי ס"פ מ"ו פ"י שזהו ענין ונשגב ה' לבדו ביום ההוא והארה מעין זה מתגלה בכל יום בק"ש [בקריאת שמע]

ובעמק המלך, בסוף שער ג' ובשער ו', בסוף פרק מ"ו, מוסבר שזהו פירוש הפסוק "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא". והארה מעין זו מתגלה בכל יום בקריאת שמע,

כי בכל יום צריך להיות המשכה מעט כדי שיתגלה בעשיית [בעשרת ימי תשובה] וביוהכ"פ [וביום הכפורים] בכלל כי כך הוא מדת התורה כלל ופרט וחזר וכלל להיות חוזר ונכלל

כי בכל יום צריכה להיות המשכה מועטת, כדי שהדבר יתגלה בכללות בעשרת ימי תשובה וביום הכיפורים. כך היא מידת התורה: כלל ופרט וחזר וכלל — כדי שיכלול שוב

מה שנפרט לפרטי פרטיות בכל יום שע"ז יהיה גילוי כללות לפי שהפרט נמשך מגילוי כללות כו' ועיין בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] (באיוב סי' ל"ט כ"ז) גבי יגביה נשר.

את מה שנחלק לפרטי פרטים בכל יום, וכך יהיה גילוי של הכללות, שכן הפרט נמשך מגילוי הכללות וכו'. ועיינו בפירוש רש"י (על איוב, פרק לט, [פסוק] כז) בעניין "יגביה נשר".

והנה ע"י תשובה מעומקא דליבא הנ"ל נאמר יצרנהו כאישון עינו כי אישון בת עין הוא החושך שבעין ובו דוקא

והנה, באמצעות התשובה מעומק הלב הנזכרת לעיל נאמר "יצרנהו כאישון עינו". שהרי האישון, "בת עין", הוא החושך שבעין, ודוקא בו

הוא המאיר ומתגלה עיקר ראיית האדם שבו האדם רואה כך ע"י בחי' החושך שמחשיך האדם אי"ע [את

עצמו] במרירות נפשו בעומק הלב הוא מאיר גילוי רצון העליון

הוא המאיר, ובו מתגלה עיקר ראייתו של האדם — באמצעותו האדם רואה. כך גם, מתוך החושך שהאדם מחשיך בו את עצמו במרירות נפשו בעומק הלב, מאירה בו התגלותו של הרצון העליון.

וזהו "מצאהו בארץ מדבר דהיינו לפי שהיה במדבר בארץ ציה כו'. וזהו מי זאת עולה מן המדבר עילוי

[עילוי] מן המדבר וסילוקי' [וסילוקה] מן המדבר כו':

וזהו "מצאהו בארץ מדבר" — משום שהיה במדבר, "בארץ ציה" וכו'. וזהו "מי זאת עולה מן המדבר" — עלייתה היא מן המדבר, והסתלקותה היא מן המדבר וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/haazinu/4

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק